

**112η Συνάντηση
Μετα-Ψυχολογίας**

Βασίλειος Μαούτσος

11/1/11

Μεταψυχολογικό Σεμινάριο

‘Ελληνικό Ινστιτούτο Κλασικής Ψυχανάλυσης’

‘On Psychoanalysis’, 1911

Τόμος XII ,

Κάθε τόσο ο Φρόιντ παρουσιάζεται να δίνει μία διάλεξη (το παρόν κείμενο εστάλη για να διαβαστεί στο Αυστραλιανό Ιατρικό Συνέδριο) για την ‘ψυχανάλυση’ λέγοντας κάθε φορά τα ίδια βασικά πράγματα χωρίς να επεκτείνεται στις σκέψεις του. Είμαστε έξι χρόνια μετά από το ‘Μελέτες επί της Υστερίας’ και ακόμη ασχολείται σ’ αυτή του την διάλεξη με τα περί ύπνωσης, την κληρονομική κατάπτωση, τις εσωτερικές αντιστάσεις, την νηπιακή σεξουαλικότητα, τραυματικές επιδράσεις κ.α. Κι’ όμως από ένα τέτοιο ακροατήριο επιστημόνων και μάλιστα τόσο υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου, κανείς δεν δικαιούται να παραπονείται επ’ αυτού και κανείς δεν θα πρέπει ποτέ να παραπονεθεί επ’ αυτού κάτω από παρόμοιες συνθήκες. Ο Φρόιντ είναι πάντοτε προσεκτικός να μην καταστήσει μία συζήτηση Περί Ψυχανάλυσης κάτι σαν φιλοσοφικό σεμινάριο όπου η διανόηση θα υποκαταστήσει την δύναμη των ενστίκτων, ασχέτως αν η μελέτη των τελευταίων είναι τόσο απίθανα δύσκολη για τους λόγους που έχουμε καταδείξει σε προηγούμενες Περιλήψεις. Γι’ αυτό το λόγο ο Φρόιντ σε κάθε παρόμοια περίπτωση παραμένει στα πολύ βασικά. Διότι, για το συγκεκριμένο ακροατήριο αυτά θα είναι πάντοτε άκρως προχωρημένα εφ’ όσον το ενδιαφέρον του ακροατηρίου επικεντρώνεται μονίμως στους ασθενείς του ή, στην επιστημονική του έρευνα, αποκλείοντας την υποκειμενικότητα, την αντι-επιστημοσύνη και την παραδοξότητα των ψυχικών πραγμάτων και για τα οποία έχουμε μιλήσει.

Συνεπώς, παρατηρούμε ότι ο Φρόιντ έρχεται και επανέρχεται στο κομμάτι της ψυχανάλυσης που περιστρέφεται γύρω από την βιολογικότητα και την σωματικότητα για τόσο όσο διαισθάνεται ότι κάθε επέκταση της σκέψης του θα δημιουργήσει άμυνες που θα υπερβαίνουν την επικοινωνία του με το ακροατήριό του. Γι’ αυτό άλλωστε καταλήγει στο παρόν κείμενο λέγοντας ότι ‘...εάν [κάποιος] επιθυμεί να υποβάλει την θεωρία της ψυχανάλυσης σε μία εποικοδομητική εξέταση, ας επιδοθεί κατ’ αρχάς στην εξέταση του εαυτού του’. Ο Φρόιντ γνωρίζει πολύ καλά ότι και τα στοιχειωδέστατα της ψυχανάλυσης θα κινδυνεύσουν να απορριφθούν και εξ αυτού του λόγου δεν παύει να τονίζει ότι πραγματική κατανόηση της ψυχανάλυσης χωρίς προσωπική ανάλυση είναι κάτι ανέφικτο.

Προσπερνώντας το συγκεκριμένο σημείο ο Φρόιντ μιλάει περί της ‘νηπιακότητας’, ‘της σεξουαλικότητας’ και ‘της απώθησης’ που είναι ότι ποιο κατανοητό μπορεί να υπάρξει στο χώρο της ψυχανάλυσης για το ευρύ κοινό εξ αιτίας της βιολογικότητας τους. Εδώ, δεν θα πρέπει να μη συνυπολογίζουμε ότι ταυτόχρονα μιλάει για τα πλέον ακατανόητα πράγματα αφού τα δύο πρώτα έρχονται σε ευθεία αντιπαράθεση με το τρίτο την στιγμή κατά την οποία ο Φρόιντ μιλάει σε ενήλικες (άτομα με απωθήσεις) για ενήλικες (άτομα με απωθήσεις). Εκεί θα πρέπει να αναζητήσουμε και την συνήθη του αίσθησης μιλώντας σε αντίστοιχα ακροατήρια ότι και πάλι δεν επέτυχε να δώσει ‘μία καθαρή εικόνα’ του τι είναι η ψυχανάλυση.